

ÅRSBERÄTTELSE FÖR FORSKARSKOLAN I HISTORIA LÄSÅRET 2001—2002

Denna årsberättelse för forskarskolans första verksamhetsår redogör också för uppbyggnadsskedet.

Forskar skolans tillblivelse

Forskar skolan i historia inrättades genom riksdagsbeslut hösten 2000. I det årets budgetproposition lanserade regeringen en satsning på 16 nya forskarskolor. Bland dessa intog forskarskolan i historia en särställning av två skäl: den var den enda i ett historisk-filosofiskt ämne och den var den enda som inrättades i en traditionell disciplin. Enligt beslutet skulle Lunds universitet tjänstgöra som världhögskola. Partnerhögskolor skulle vara Malmö högskola, Södertörns högskola och Växjö universitet.

I och med att budgetpropositionens förslag blev känt inleddes vid Historiska institutionen i Lund ett förberedande arbete. Några inledande möten genomfördes vid institutionen och några preliminära tankar formulerades. Samtidigt bjöds partnerhögskolorna in till ett första möte i Lund den 6 november 2000. Vid detta första möte var Lund representerat av Lars Edgren, Kim Salomon och Eva Österberg, Malmö av Håkan Berggren, Södertörn av Kjell Östberg och Växjö av Lars Olsson. Som doktorandrepresentant var Rouzbeh Parsi från Lund närvarande. Denna samsarbetsgrupp gjorde till sin första uppgift att utforma den programförklaring som forskarskolan var skyldig att inlämna till Högskoleverket den 1 mars 2001. Gruppen hade ytterligare sammanträden den 18 december och den 18 januari 2001 (då också Sverker Oredsson var närvarande för Lund). Vid det senare sammanträdet enades gruppen om programförklaringen, som slutligen fastställdes av Områdesstyrelsen för humaniora och teologi den 6 februari 2001 (den kan läsas på forskarskolans hemsida www.hist.lu.se/forskar skolan/programforklaring.htm)

Samtidigt utreddes de administrativa förhållandena vid Lunds universitet. Genom institutionsstyrelsens beslut den 2001-03-16 inrättades forskarskolan som en särskild avdelning vid Historiska institutionen med en egen styrelse. Till styrelsens ordförande utsågs Eva Österberg. De tre övriga lärarrepresentanterna från Lund blev Lars Edgren, Klas-Göran Karlsson och Hanne Sanders (med Sverker Oredsson och Kerstin Sundberg som gruppssuppleanter). Lärarrepresentanterna för partnerhögskolorna utsågs av respektive lärosäte och blev Håkan Berggren (Malmö), Lars Olsson (Växjö) och Kjell Östberg (Södertörn). Under det första verksamhetsåret utsågs doktorandrepresentanter bland doktoranderna i Lund. De valda var Marie Cronqvist och Rouzbeh Parsi. För att sköta den löpande verksamheten utsågs Lars Edgren till studierektor på halvtid.

Styrelsen hade under våren 2001 tre sammanträden, 10 april (per capsulam), 26 april (per capsulam) och 5 juni (med långväga styrelsemedlemmar närvarande på telefon).

Sedan de administrativa förhållandena klarlagts var den centrala uppgiften att ordna den första utlysningen av tjänster. Den förberedande gruppen hade enats om hur de 24 först utlysta studiestöden skulle fördelas mellan de ingående lärosätena. Tolv skulle gå till Lund, sex till Södertörn, fyra till Malmö och två till Växjö. I den första omgången skulle tolv studiestöd utlysas, fem i Lund, tre på Södertörn, tre i Malmö och ett i Växjö. De flesta av dessa studiestöd utlystes utan någon särskild ämnesinriktning. På Södertörn knöts dock en anställning till studier av förändringar i politiska, kulturella och moraliska värderingar under

1960- och 1970-tal och en till studier av genus och könsmaktsrelationer inom perioden 1500—2000.

Ansökningstiden gick ut den 8 maj 2001. Information hade spridits genom annons i Universitetsläraren men framförallt genom direktutskick till samtliga studenter i landet som tagit magisterexamen i historia och idé- och lärdomshistoria de fem senaste åren (i den mån vi fick in adressuppgifter från respektive högskola). Utlysningen möttes av ett mycket stort intresse och det kom in inte mindre än 124 ansökningar. För att hantera dessa ansökningar på ett rättssäkert sätt skapades åtta beredningsgrupper, var och en bestående av en manlig och en kvinnlig lärare. Fyra av dessa grupper bestod av lundalärare, två av lärare från Södertörn och en var från Malmö och Växjö. Uppsatserna fördelades mellan dessa grupper på ett sådant sätt att alla sökande skulle behandlas i två grupper. Varje grupp skulle utse omkring fem uppsatser som skulle gå vidare till ytterligare en bedömning. På detta sätt valdes 36 ansökningar ut för fortsatt beredning. Styrelsens ordinarie ledamöter (Eva Österberg, Hanne Sanders, Klas-Göran Karlsson, Mats Greiff, Lars Olsson och Kjell Östberg; Lars Edgren deltog ej) läste var och en samtliga dessa uppsatser och hade till uppgift att oberoende av varandra rangordna 20 ansökningar. På grundval av dessa rangordningar utarbetade Lars Edgren och Eva Österberg ett slutligt förslag till antagning. Detta förslag antogs av forskarskolans styrelse den 5 juni 2001 och fakultetsrådet fastställde förslaget den 20 juni 2001. Sedan några av de föreslagna tackat nej till den erbjudna platsen och dessa platser erbjudits till rangordnade reserver fick den första doktorandgruppen i forskarskolan följande sammansättning:

<i>Lund</i>	<i>Malmö</i>	<i>Södertörn</i>	<i>Växjö</i>
Sara Edenheim	Fredrik Björk	Niclas Andrén	Åse Magnusson
Cecilia Gagné	Martin Kjellgren	Anne Hedén	
Victor Lundberg	Stefan Nyzell	Anna Hedtjärn Wester	
Stefan Persson			
Mikael Tossavainen			

Åse Magnusson är antagen till forskarutbildning i Växjö, övriga doktorander i Lund, eftersom Malmö och Södertörn ännu inte formellt har självständig forskarutbildning.

Läsåret 2001—2002

Forscarskolans första läsår inleddes med invigning i Lund den 3 till 5 september. Den första dagen inleddes på eftermiddagen med en öppningshögtid på Historiska institutionens gård, med musik, mousserande vin och snittar. Forscarskolans nya doktorander, styrelsen, lärare från partnerhögskolorna, verksamma vid institutionen i Lund och företrädare för fakulteten deltog. Områdesdekanen Göran Bexell höll invigningstalet. På kvällen var samtliga inbjudna till en buffé på institutionen.

Under måndagen och tisdagen (3—4) hölls introduktion för forskarskolans nya doktorander och på onsdagen inleddes den första kursen, Teorikurs. Program för invigning och introduktion bifogas som bilaga 1.

Kursutbud läsåret 2001—2002

Under det första läsåret gavs tre kurser i forskarskolans regi. Forscarskolans kurser kan ha något olika utformning men en modell som var tänkt att prövas var den som kallats Internat/Internet. Kursen inleds med ett kortare internat där lärare och kursdeltagare träffas. Därefter sker diskussioner och övningar med utnyttjande av Internet (det utbildningsverktyg

som använts är LUVIT). Kursen avslutas med ytterligare ett internat. Kurserna har i varierande grad följt detta upplägg. Följande kurser gavs under första läsåret:

Teorikurs

Lärare: Peter Aronsson (Växjö), Elisabeth Elgán och Tom Olsson (båda Södertörn)	
<i>Deltagare från forskarskolan</i>	<i>Deltagare från andra forskarutbildningar</i>
Niclas André	Daniel Alvunger (Lund)
Sara Edenheim	Jimmy Engren (Växjö)
Cecilia Gagné	Åsa Folkesson (Växjö)
Anne Hedén	Despina Tzimoula (Lund)
Anna Hedtjärn Wester	Erik Wångnar (Växjö)
Martin Kjellgren	Johan Öhman (Lund)
Victor Lundberg	Joachim Östlund (Lund)
Åse Magnusson	
Stefan Nyzell	
Stefan Persson	
Mikael Tossavainen	

Kursen inleddes i samband med invigningen i Lund, den 5 september 2001 och avslutades med ett internat på Möckelsnäs herrgård (nära Älmhult) den 17—18 oktober. Närmare presentation av kursens upplägg i bilaga 4.

Historieförmedling och historiebruk

Lärare: Lars Berggren (Malmö/Lund) och Klas-Göran Karlsson (Lund)	
<i>Deltagare från forskarskolan</i>	<i>Deltagare från andra forskarutbildningar</i>
Niclas André	Charlotta Johansson (Lund)
Sara Edenheim	Anna Walette (Lund)
Anne Hedén	Johan Öhman (Lund)
Anna Hedtjärn Wester	Andreas Önnarfors (idé- och lärdoms historia, Lund)
Martin Kjellgren	
Victor Lundberg	
Åse Magnusson	
Stefan Nyzell	
Stefan Persson	
Mikael Tossavainen	

Kursen inleddes på Möckelsnäs herrgård den 19 oktober 2001 och avslutades vid ett internat på Skanörs gästgivargård den 17—18 december. Närmare presentation av kursens upplägg i bilaga 5.

Metodkurs

Lärare: Lars Ekdahl (Södertörn) Marion Leffler (Växjö)	
<i>Deltagare från forskarskolan</i>	<i>Deltagare från andra forskarutbildningar</i>
Niclas André	Daniel Alvunger (Lund)
Fredrik Björk	Martin Estvall (Växjö)
Sara Edenheim	Åsa Folkesson (Växjö)
Anne Hedén	Jonas Sjölander (Växjö)

Anna Hedtjärn Wester
 Martin Kjellgren
 Victor Lundberg
 Åse Magnusson
 Stefan Nyzell
 Stefan Persson
 Mikael Tossavainen

Johan Öhman (Lund)
 Joachim Östlund (Lund)

Kursen inleddes med ett internat i Stockholm den 5—7 mars 2002 och avslutades med internat på Grand hotell i Lund den 15—17 april 2002. Närmare presentation av kursen i bilaga 6.

Internat

Forskarskolan samlar doktorander och handledare till seminarieinternat för diskussion av doktorandernas avhandlingsarbete två gånger årligen. Förutom forskarskolans doktorander bjuds också andra doktorander från de samverkande högskolorna. Till internatet i slutet av vårterminen är det avsikten att internationellt etablerade forskare skall bjudas in som kommentatorer.

Forskarskolans första internat genomfördes på Hestravikens Wårdshus den 23—25 januari 2002. Program och deltagarförteckning framgår av bilaga 2.

Det andra internatet avhölls på Almåsa kursgård den 27—29 maj 2002. Till seminariet hade etablerade forskare från de nordiska länderna, både historiker och andra, bjudits som kommentatorer. Gästerna var Ingemar Brohed, (kyrkohistoria, Uppsala), Jonas Frykman (etnolog, Lund), Knut Kjeldstadli (historiker, Oslo), Don Kulick (socialantropolog, Stockholm), Bente Rosenbeck (genusvetenskap, Lund) och Heiki Ylikangas (historiker, Helsingfors). Program och deltagarförteckning framgår av bilaga 3.

Doktoranderna

Elva av de tolv antagna doktoranderna påbörjade sina anställningar den 1 september 2001. En av dem tillträdde den 1 januari 2002. Flera av doktoranderna har haft annan tjänstgöring i sina anställningar (främst undervisning) och därför inte bedrivit sina forskarstudier på heltid. Alla doktorander har därför inte registrerat sig för heltidsstudier. De tolv doktorandernas sammanlagda registrering motsvarar därför 10 helårsstudieplatser. Under läsåret har doktoranderna läst kurser motsvarande 170 poäng och dessutom har 10 p tillgodoräknats. Kursläsningen motsvarar 4,5 års heltidsstudier, vilket innebär att doktoranderna under sitt första läsår har utnyttjat knappt hälften av sin tid till kursläsning. Doktoranderna är alltså väl på gång med denna. Med enstaka undantag har alla doktoranderna ventilerat uppsatser på båda internatseminarierna och många har dessutom ventilerat uppsatser vid respektive hemhögskola. Doktoranderna har alltså kommit väl igång med sina studier. Individuella studieplaner har upprättats för samtliga doktorander.

Internationalisering

Vid vårens internatseminarium hade vi inbjudna forskare från de tre närmast nordiska grannländerna. Forskarskolan har också medverkat till att två framstående amerikanska historiker har hållit seminarier i Lund, Thomas Laquer och Natalie Zemon Davis. En av

forskarskolans doktorander har under läsåret varit på forskningsresa i Israel. Samme doktorand har en israelisk forskare (Dalia Ofer) som biträdande handledare och vi har också en dansk forskare (Karl-Erik Frandsen) engagerad i handledning.

Styrelsen och administration

Styrelsen under höstterminen hade samma sammansättning som under våren. Från och med årsskiftet 2002 byttes doktorandrepresentanterna ut. Den nya gruppen doktorander utsåg sina egna företrädare. Som ordinarie styrelseledamöter utsågs Anne Hedén (Södertörn) och Victor Lundberg (Lund), till suppleanter Åse Magnusson (Växjö) och Stefan Nyzell (Malmö).

Under läsåret hade styrelsen sammanträden den 4 september 2001 (i samband med invigningen), 6 november 2001 (på Södertörn), 23 januari 2002 (i samband med internatet i Hestra), 25 april 2002 (telefonsammanträde) och 27 maj (i samband med internatet på Almåsa).

Från årsskiftet 2002 har forskarskolan haft administrativ hjälp från Barbro Bergner som varit anställd på 25 procent för att hjälpa till med olika göromål främst i samband med internat och resor och i samband med antagningarna.

Antagning 2002

Under våren 2002 genomförde forskarskolan sin andra antagning. Denna gång utlystes sju anställningar (tre i Lund, två på Södertörn och en var i Malmö och Växjö). Tre av stöden hade särskild inriktning: mot modern historia (Malmö), mot efterkrigstidens politiska, kulturella och/eller idémässiga utveckling (Södertörn) och mot genusrelationer i historien (Växjö). Övriga utlysningar var ospecificerade. Ansökningstiden gick ut den 22 februari 2002. Denna gången kom det in 62 ansökningar. Handläggningen var likartad den som använts första året. I den första omgången läste sex beredningsgrupper ansökningar för att välja fem som skulle gå vidare för fortsatt beredning. Varje ansökan lästes i två grupper. I den andra omgången läste styrelsens ordinarie ledamöter (utom Lars Edgren) dessa ansökningar och rangordnade femton. På denna grundval lämnade Lars Edgren och Eva Österberg ett förslag. Vid styrelsesammanträde den 25 april 2002 enades styrelsen om ett slutligt förslag. Detta fastställdes av fakultetsrådet den 16 maj 2002. Följande doktorander antogs:

<i>Lund</i>	<i>Malmö</i>	<i>Södertörn</i>	<i>Växjö</i>
Cecilia Riving	Helena Jönsson	Christina Jansson	Marie Eriksson
Henrik Rosengren		Maria Nyman	
Christian Widholm			

Marie Eriksson är antagen till forskarutbildning i Växjö, övriga i Lund.

Lars Edgren

Bilaga 1**Program för invigning och introduktion 3—5 september 2001***Måndagen den 3 september 2001*

- kl. 14.⁰⁰ Invigning på gården Historiska institutionen, Magle Stora Kyrkogata 12 B
dryck med tilltugg serveras
Just Jazz framför musik
- kl. 15.¹⁵—18 Presentation av forskningen vid forskarskolans lärosäten
Lund: Lars Edgren, Harald Gustafsson, Kim Salomon, Eva Österberg
Malmö: Mats Greiff
Södertörn: Kjell Östberg
Växjö: Gunlög Fur
sal 3, Historiska institutionen
- kl. 19.⁰⁰ Italiensk buffé
sal 3 Historiska institutionen

Tisdagen den 4 september

- 8.30—10 introduktion till utbildningsverktyget LUVIT (Kenneth Johansson)
Historiska institutionens datasal
(för teorikursens deltagare)

Dagens övriga program på Biskopshuset, Biskopsgatan 1

- 10.¹⁵—10.⁴⁵ Kaffe
- 10.⁴⁵—12.³⁰ Forskarskolans doktorander möter doktorander från Historiska institutionen.
Samtal i mindre grupper
- 12.³⁰—14 Lunch, Biskopshuset
- 14—15.³⁰ Forskarutbildning förr och nu, Birgitta Odén och Eva Österberg
- 15.³⁰—16 Kaffe
- 16—17.³⁰ Vad innebär det att vara doktorand i forskarskolan? Lars Edgren och Eva Österberg
- 19— Middag Restaurang Godset (vid stationen)

Onsdagen den 5 september

Inledning av teorikursen

Bilaga 2**Program för internatseminariet på Hestravikens Wårdshus 23—25 januari 2002***Onsdagen den 23 januari*

- kl. 13 Lunch
 kl. 14—16 Seminarium. Ordförande Kjell Östberg
 Victor Lundberg (kommentar Ulrika Holgersson)
 Åse Magnusson (kommentar Marie Cronqvist)
 kl. 17—19 Styrelsemöte
 kl. 19.30 Middag

Torsdagen den 24 januari

- kl. 9—10 Handledarmöte. Vad krävs av handledarna för att göra det möjligt för doktoranderna att hållas studietiderna? Lars Edgren och Eva Österberg inleder
 kl. 10—13 Seminarium. Ordförande Lars Edgren
 Sara Edenheim (kommentar Lina Paulsson)
 Anna Hedtjärn Wester (kommentar Lina Carls)
 Cecilia Gagné (kommentar Lisa Öberg)
 kl. 13 Lunch
 kl. 14—17 Seminarium. Ordförande Eva Österberg
 Anne Hedén (kommentar Daniel Alvunger)
 Niclas Andrén (kommentar Hans Dahlqvist)
 Mikael Tossavainen (kommentar Rouzbeh Parsi)
 kl. 19 Middag

Fredagen den 25 januari

- kl. 9—12 Seminarium. Ordförande Eva Österberg
 Stefan Nyzell (kommentar Stefan Ekecrantz)
 Fredrik Björk (kommentar Fredrik Eriksson)
 Stefan Ekecrantz (kommentar Johan Öhman)
 kl. 12 Lunch
 kl. 13—15 Seminarium. Ordförande Lars Edgren
 Stefan Persson (kommentar Jens Lerbom)
 Martin Kjellgren (kommentar Eva Österberg)

Deltagande lärare

Lars Berggren
 Christine Bladh
 Lars Edgren
 Elisabeth Elgán
 Mats Greiff

Deltagande doktorander från forskarskolan

Niclas Andrén
 Fredrik Björk
 Sara Edenheim
 Cecilia Gagné
 Anne Hedén

Deltagande doktorander från andra forskarutbildningar

Daniel Alvunger (Lund)
 Lina Carls (Lund)
 Marie Cronqvist (Lund)
 Hans Dahlqvist (Växjö)
 Stefan Ekecrantz (Södertörn)

Harald Gustafsson
Dick Harrison
Klas-Göran Karlsson
Sven Lilja
Lars Olsson
Tom Olsson
Hanne Sanders
Eva-Helen Ulvros
Lisa Öberg
Kjell Östberg
Eva Österberg
Barbro Bergner, praktiskt
ansvarig

Anna Hedtjärn Wester
Martin Kjellgren
Victor Lundberg
Åse Magnusson
Stefan Nyzell
Stefan Persson
Mikael Tossavainen

Fredrik Eriksson (Södertörn)
Ulrika Holgersson (Lund)
Jens Lerbom (Lund)
Rouzbeh Parsi (Lund)
Lina Paulsson (Lund)
Johan Öhman (Lund)

Bilaga 3

PROGRAM FÖR INTERNATSEMINARIET PÅ ALMÅSA KURSGÅRD 27—29 MAJ 2002

Måndag 27 maj

1 2 . 3 0

L U N C H

1 3 . 3 0

Plenarseminarium. Lars Olsson, ordf

KNUT KJELDSTADLI: *Om behovet av en ny samhällshistoria* (prel titel)

Diskussion

1 4 . 4 5

K A F F E

1 5 . 1 5

Parallella seminarier

Seminarium I: Kjell Östberg, ordfNICLAS ANDRÉN: *Den radikala norrbottniska arbetarrörelsens uppkomst och framväxt – en kort översikt. Från industrialiseringens genombrott till Andra världskrigets slut*ANNE HEDÉN: *Svensk-kinesiska vänskapsförbundets reserapporter och bilder från Kina*

Kommentator: KNUT KJELDSTADLI

Seminarium II. Mats Greiff, ordfSTEFAN PERSSON: *Pilotstudie* (ingen titel)STEFAN NYZELL: *Upplopp! – i de skötsammas stad. En empirisk närstudie av Möllevångskravallerna i Malmö 1926*MATHIAS CEDERHOLM: *Sedvånjan och den lokala ordningen. Bönderna i den politiska kulturen i början av 1500-talet*

Kommentator: HEIKKI YLIKANGAS

T i s d a g 2 8 m a j

(9

Utrymme för individuella handledningssamtal)

9 . 4 5

K A F F E

1 0 . 1 5

Plenarseminarium. Christine Bladh, ordf

BENTE ROSENBECK: *Mellem subjektivitet og objektivitet. Fra kvinder til køn og genus*

Diskussion

1 2

L U N C H

1 4 - 1 6

Parallella seminarier (Kaffe 15.00)

Seminarium I. Eva Österberg, ordfANNA HEDTJÄRN WESTER: *Bilder av konstnärer. En analys av hur fem konstnärer framträder på bild ca 1880-1914*

Kommentator: BENTE ROSENBECK

SARA EDENHEIM: *The importance of being real. Renegotiated subjects and discursive change within the heterosexual matrix 1935 – 1962*LOTTA JOHANSSON: *Världen och vardagsrummet. 1950- och 60-talens svenska TV-tittande och dess önskade inslag*

Kommentator: DON KULICK

Seminarium II. Lars Edgren, ordfFREDRIK BJÖRK: *Socketter – inte en söt historia*VICTOR LUNDBERG: *Lantbrukare Per Isaksson och den postmoderna utmaningen. Text, diskurs och social praktik i Malmöhus läns rösträttsstyrelse*

Kommentator: KNUT KJELDSTADLI

O n s d a g 2 9 m a j

9

Plenarseminarium. Hanne Sanders, ordf

JONAS FRYKMAN: *Kulturanalys och fenomenologi. Nya perspektiv på ting, plats och kropp*

Diskussion

1 0 . 1 5

K A F F E

1 0 . 3 0

DON KULICK: *NO*

Diskussion

1 2

L U N C H

1 3

Parallella seminarier

Seminarium I. Lars Berggren, ordfMIKAEL TOSSAVAINEN: *War and remembrance. The holocaust in Israeli press before and after the death of Oslo*DESPINA TZIMOULA: *Gender and Nation. A tale of a woman and a nation. Preliminary introduction*

Kommentator: JONAS FRYKMAN

Seminarium II. Eva Österberg, ordfJOACHIM ÖSTLUND: *Från utvalt folk till svenska medborgare. En studie av statsmaktens legitimitetskamp i Kungl. Maj:ts plakat 1750-1920*MARTIN KJELLGREN: *Mäster Lars och de celesta tingen. Om astrologi, järteckenslära och den lutherska ortodoxin i Laurentius Paulinus Gothus 'Cometoscopia' 1607-1613*ÅSE MAGNUSSON: *Svenska församlingar i Amerika 1697-1786*

Kommentator: INGMAR BROHED

1 5

K A F F E . A V S L U T N I N G

Särskilt inbjudna lärare

Ingmar Brohed

Jonas Frykman

Knut Kjeldstadli

Don Kulick

Bente Rosenbeck

Heikki Ylikangas

Övriga deltagande lärare

Lars Berggren

Christine Bladh

Lars Edgren

Mats Greiff

Dick Harrison

Håkan Håkansson

Klas-Göran Karlsson

Deltagande doktorander från forskarskolan

Niclas Andrén

Fredrik Björk

Sara Edenheim

Anne Hedén

Anna Hedtjärn-Wester

Martin Kjellgren

Victor Lundberg

Åse Magnusson

Stefan Nyzell

Stefan Persson

Mikael Tossavainen

Deltagande doktorander från andra forskarutbildningar

Martin Alm (Lund)

Mathias Cederholm (Lund)

Lotta Johansson (Lund)

Stefan Nordquist (Lund)

Despina Tzimoula (Lund)

Anna Walette (Lund)

Joachim Östlund (Lund)

Sven Lilja
Karl Molin
Lars Olsson
Tom Olsson
Hanne Sanders
Kjell Östberg
Eva Österberg
Barbro Bergner, praktiskt
ansvarig

Bilaga 4

Kursuppläggnings och litteratur för forskarskolans teorikurs hösten 2001

A. Internat I

Onsdag 5/9, Historiska institutionen, Lunds universitet,

Lärare: Peter Aronsson, Elisabeth Elgan, Tom Olsson

9.15-9.45 Presentation av deltagarna och deras bakgrund/intressen (ev redan klart)

Kursupplägget presenteras i sin helhet (15min PA)

10-12 (med liten paus) Vad är teoretiskt arbete? Inledning och paneldiskussion som start. (30 min var)

Lunch

13.15 – 16.00 (inkl kaffe) Introduktion till kursens olika delar, B-D (45 min var).

B. Teorijakten: hur gör historiker (Aronsson) v 37-38

Syfte: En introduktion om vilka aspekter som kan urskiljas vid en analys av historikers arbete med teori ges på nätet som fördjupar introduktionsdagens föreläsning. Vi söker efter uttrycklig teorianvändning och underförstådd sådan i aktuella historiska tidskrifter.

”Teori” kan användas för att synliggöra ett problemområde, generera frågor, ställa hypoteser, bilda ett förklarings-sammanhang och utgöra en generalisering av de egna resultaten. Förutom en kognitiv sida kan teoribruket mycket väl också ha etiska och estetiska sidor. Teoretiska perspektiv kan dessutom utvecklas på skilda abstraktionsnivåer, från teorier som rör mycket konkreta historiska eller samhällsvetenskapliga fenomen över teorier om människor, grupper och samhällets utveckling till kunskapsteoretiska och ontologiska frågeställningar om verklighetens beskaffenhet. Hur placerar författaren sina egna resultat i den vetenskapliga traditionen? Hur motiveras det vetenskapligt intressanta?

Det är av vikt att lära sig se på vilket sätt teori brukas i eget och andras arbete för att både öka handlingsutrymmet och lägga grunden för en god vetenskaplig dialog.

Uppläggnings: Doktoranderna väljer två årgång av någon relevant tidskrift med något decennium emellan som utgångspunkt för reflektioner i en essä om ca 6 sidor. Dessa görs klara v 37-38. Publiceras för läsning på LUVIT senast kl 12.00 den 19/9. Konferens på nätet 21/9, kl 10-13.

Litt: Läs inledningsvis Aronsson, Trenter och Österberg. Vid behov konsulteras för vetenskapsteoretisk vokabulär Alvesson/Sköldberg, historikers aktuella teorirepertoar exempelvis Burke och Jenkins.

C. Vetenskap och politik (Elgan, v 39-40)

Syfte: Momentets syfte är att ge deltagarna möjlighet att reflektera över hur vetenskap och politik förhåller sig till varandra. Den tvärvetenskapliga genusforskningen och de teorier som cirkulerar och debatteras på detta fält används för att studera detta förhållande.

Vetenskapens förhållande till politiken tar sig bland annat uttryck som: Vad är det viktigt att forska om? Vem bestämmer vad det ska forskas om? Är alla frågeställningar relevanta? Ska forskaren ta hänsyn till vissa värderingar eller visa speciell hänsyn för vissa grupper? Dyliga frågor är värda att ständigt reflektera över och debattera, inte minst vid valet av ett nytt forskningsämne, frågeställning, adekvat teori, metod och framställningssätt.

Uppläggning: Delmomentet fokuserar 1/ dels hur olika mer eller mindre kända historiker rent allmänt tar ställning till dessa frågor och 2/ hur frågor av denna typ är en viktig bakomliggande faktor i de senaste årens offentliga debatter kring kvinno-/genusforskningens mål och nytta, tillvägagångssätt och finansiering.

Vecka 39 läser vi och diskuterar *Historians and social values*, inlägg av olika europeiska historiker kring hur historia och historieskrivning förhåller sig/ska förhålla sig till politik och politiska värderingar, samt Pierre Bourdieus *Den manliga dominansen* som är ett nytt, intressant socialvetenskapligt inlägg i den tvärvetenskapliga genusforskningen.

Vecka 40 letar sedan varje doktorand eller grupper av några doktorander upp en debatt inom det genusvetenskapliga området som illustrerar frågan om vetenskap och politik. Debatten ska sammanfattas i form av ett eget debattinlägg där doktoranden väljer sida. Därefter ska doktoranderna reagera på någon av de andras texter genom att besvara detta med ett polemiskt inlägg. Deltagarna gör de texter de har hittat tillgängliga för varandra antingen via hänvisning på nätet eller i pappersform på internatet. Detta moment av kursen sker f.ö. helt på distans, förutom en avslutande muntlig utvärdering på internatet.

Kurslitteratur: Jag har strävat efter att hitta litteratur som stimulerar till att tänka tvärvetenskapligt samt litteratur som introducerar europeiska humanister och samhällsvetare som omväxling till de nordiska och angloamerikanska forskarna som läses på övriga delmoment. Sidantalet har begränsats då texterna är svårlästa.

Bourdieu Pierre, *Den manliga dominansen*, Göteborg 1999: Daidalos, 143 s.

Historians and social values, red. Leerssen Joep och Ann Rigny, Amsterdam 2000, Amsterdam University Press. Bidragen från Jo Tollebeek, Niek van Sas och Richard Rorty läses ej, ca. 200 s.

D. Historia och Cultural Studies (Olsson) v 41-42

Bakgrund

Den händelserika sommaren 1968 publicerade Perry Anderson en artikel kallad "Components of the national culture" i *New Left Review*.¹ Artikeln fick tillsammans med en av Andersons tidigare, "Origins of the present crisis" (1964) karaktären av ett manifest för en del av den nya akademiskt anknutna vänstern (även i Sverige). En av huvudpoängerna var att den engelska kulturen och då framförallt samhällsdebatten och samhällsvetenskapen utmärktes av

¹ No 50, juli-augusti 1968 (återgiven i *English questions*)

en spektakulär brist, ett frånvarande centrum ('absent centre'): till skillnad från de andra stora västeuropeiska nationerna fanns i England och på det brittiska öarna ingen klassisk sociologi, ingen 'totaliserande' och 'syntetiserande' social teori förmögen att analysera och beskriva de sociala relationernas gytter; ingen motsvarighet till Weber, Durkheim, Pareto eller Parsons. Förutom i ekonomi (Keynes) och litteraturkritik (Leavis) var det, enligt Anderson, slående att "de stora namnen" i England var invandrare, som fått sin vetenskapliga skolning i andra miljöer (t ex i Wien): Karl Popper, Isaiah Berlin, Ludwig Wittgenstein, Bronislaw Malinowski etc.

En bakgrund till Andersons artiklar var att det i skiftet mellan 1950- och 1960-tal utkommit en serie böcker i Storbritannien. Dessa fyllde i viss mån det frånvarande centret och förenade sociala, historiska och kulturkritiska perspektiv i analysen av brittiskt samhällsliv: Richard Hoggarts *The Uses of Literacy* (1957), Raymond Williams *Culture and Society* (1958) och *The Long Revolution* (1961) och Edward Thompsons *The Making of the English Working Class* (1963).² Hoggart och Williams kom ur en kulturvetartradition (litteraturvetenskap och engelska), Thompson var historiker. Dessa tre böcker är kanoniserade. De nämns i alla översikter som grundvalen för en särskild tvärvetenskaplig inriktning: Cultural Studies, som fick en organisatorisk bas i Birmingham där ett centrum för "contemporary cultural studies" inrättades med Hoggart som föreståndare. Här utvecklades en tradition som fick stor betydelse för studiet av populärkultur och medier. Sambandet med Hoggart och Williams är tydligt. Hoggart hade intresserat sig för den populära litteratur "vanligt folk" läste under det att Williams hade tecknat en bred bild av den brittiska historien under 1800- och 1900-talen med betoning på samspelet mellan litteratur och samhälle och i denna beskrivning var kulturen det som förenade människorna. I sin jämförande studie av sociologins utveckling i Frankrike, Tyskland och Storbritannien ser Lepenies följdriktigt Cultural Studies som en blandning av sociologi och litteraturkritik:

A brief characterization of what constitutes "cultural studies" would amount to an abstract of English intellectual history since Matthew Arnold: they are a blend of sociology and literary criticism. (Lepenies:195)

Som synes saknas här en komponent, den historiska, trots att en grupp historiker var knutna till Birmingham. Termen Cultural Studies är ej heller vanligen förknippad med historia och det är det inte oproblematiske förhållandet mellan historiker och Cultural Studies som bildar utgångspunkten för denna del av teorikursen.

Uppläggningsen är den att jag vid det första internatet presenterar en bakgrund. *** Den och den dagen diskuterar vi några korta texter på Luvit. De är för det första Edward (eller E. P.) Thompsons korta förord till studien av den engelska arbetarklassens uppkomst, en klassisk och kanoniserad text. Denna sätter vi relation till två andra texter som några decennier efteråt reflekterar över Thompsons text. Den ena är hämtad från en konferens om Cultural Studies i USA. Textutdraget föregås av Cathrine Halls presentation av ett paper och i den följande diskussionen tar konferensdeltagare upp Halls erfarenheter av förhållandet mellan Cultural Studies och historia, ett som det framgår ambivalent förhållande. (Hänvisningarna till Stuart i texten förklaras av att Cathrine Hall var gift med Stuart Hall, som efterträdde Hoggart som föreståndare för centret i Birmingham). Det visar sig att Thompsons text är en evig följeslagare, den förföljer en, som en av deltagarna i diskussionen uttrycker det. Vad kan vara anledningen till detta?

En viktig positionering Hall gör är hennes feministiska kritik av traditionen från Thompson. En ytterligare belysning av detta förhållande får vi i en inledning till en studie av

² Andersons "Origins of the present crisis" (1964, återgiven i *English questions*) är i mycket en reaktion på Raymond Williams *Culture and Society* och *The Long Revolution*.

Anna Clark. Hon utgår från Thompson, men ”infuses gender” i analysen av den engelska arbetarklassens uppkomst.

Thompson hade sina rötter i den historikergrupp som startades av det brittiska kommunistpartiet efter andra världskriget (med Donna Tarr som initiativtagare och där Eric Hobsbawm, V. G. Kiernan, Dorothy Thompson, Christopher Hill, Georg Rudé m fl var verk-samma). De flesta lämnade eller uteslöts ur partiet efter 1956 (dock ej Hobsbawm, som f ö var *New Statesmans* jazzkritiker under pseudonymen Frances Newton, efter en inte så framgångsrik, men politiskt radikal swingtrumpetare, som enligt ett uppslagsverk var en "intriguing, unguessable player" vars stil utmärktes av "quirky lyricism and sudden bursts of heat").

Edward Thompson var med om att starta *New Left Review* vilken efter hand utvecklade en mer teoretiskt grundad samhällsbeskrivning (i anknytning först till Gramsci och sedan Althusser), vilket ledde till en uppmärksam debatt mellan Thompson (*The Poverty of Theory*) och Perry Anderson (som skrev en bok om Thompson). Gramsci välkomnades av de marxistiska historikerna, men de vände sig bestämt mot Althusser. Williams (som även var skönlitterär författare) och Thompson diskuterade nyckelbegrepp som "culture" och "community", bl a i en serie artiklar i *New Left Review*, samtidigt som de samverkade politiskt i det sk May Day-manifestet. De nya social- och kulturhistorikerna var ofta aktiva i olika former av vuxenutbildning, "barfotaforskning" (History Workshop etc) och som kom att fungera som ett forum för feministiskt och lingvistiskt inspirerade forskare.

*Till det andra internatet ska ni ha läst två texter. Den ena är en uppgörelse med hela den marxistiskt influerade brittiska socialhistorien efter Thompson. Författare är Patrick Joyce och han kan ses som ett exempel på den lingvistiska utmaningen till historikerna. Den andra texten är skriven av den amerikanska historikern Geoff Eley. Den tar sig en annan utmaning: Jürgen Habermas teori om den borgerliga offentligheten (som även berörs av Joyce, hos honom i kontrast till Foucault).

Uppläggnint

Internat I

Jag presenterar momentet.

Den och den dagen BESTÄM DAGAR NU!000

Diskussion i Luvit kring:

- a) Forward i E.P. Thompson: *The making of the English working class* (1963)
- b) Cathrine Hall M m fl: *Discussion I Cultural Studies*. Ed.: Grossberg et al. (1992)
- c) Anna Clark: *Introduction I The struggle for the breeches* (1995)

Inför internat II

Läs (och diskutera gärna med varandra på Luvit):

- a) Patrick Joyce: *The end of social history*. *Social History* No 20:1 (1995)
- b) Geoff Eley: *Nations, publics, and political culture: Placing Habermas in the Nineteenth Century*. I *Habermas and the Public Sphere*. Ed.: Calhoun (1993)

På internat II

Diskussion

E. Internat II (Aronsson, Elgan, Olsson)

Plats?000

17/10 10-12.30

Seminarie kring Toms uppgift

Lunch

14-16 Återkomma till en slutdiskussion om teorianvändning bland historiker (PA och EE moment återknyts.

Litt: Thelander, Wallerstein

18/10

9-11 Tillfälle till individuell eller gruppvis diskussion om teorianvändning för varje doktorand.

11-12 Utvärdering

Lunch

13 Nästa kurs

Litteraturlista

Referenser

- Alvesson, Mats & Sköldbberg, Kaj, *Tolkning och reflektion : vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod* (Lund: Studentlitteratur, 1994)
- Aronsson, Peter, *Historisk forskning på väg - vart?: en översikt över avhandlingar och forskningsprojekt vid de historiska universitetsinstitutionerna samt en kritisk granskning av den officiella vetenskapliga debattens form och funktion i Sverige 1990-1996* (: Växjö: Högsk., 1997) Finns även på <http://www.aronsson.st/histvag.html>.
- Bourdieu, Pierre, *Den manliga dominansen*, Göteborg 1999: Daidalos, 143 s.
- Burke, Peter *History and social theory*, Cambridge 1992.
- Clark, Anna: "Introduction", *The struggle for the breeches* (1995)
- Eley, Geoff: "Nations, publics, and political culture: Placing Habermas in the Nineteenth Century", *Habermas and the Public Sphere*. Ed.: Calhoun (1993)
- Hall, Cathrine M, m fl: "Discussion", *Cultural Studies*. Ed.: Grossberg et al. (1992)
- Historians and social values*, red. Leerssen Joep och Ann Rigny, Amsterdam 2000, Amsterdam University Press. Bidragen från Jo Tollebeek, Niek van Sas och Richard Rorty läses ej, ca. 200 s.
- Jenkins, Keith, *Why history?* (London: New York : Routledge, 1999)
- Joyce, Patrick: "The end of social history", *Social History* No 20:1 (1995)
- Thelander, Jan, "Historia, teori och kunskapsutveckling. Om frågandets konst i forskningsprocessen", *Scandia*, 1982:2
- Thompson, E P: "Foreword", *The making of the English working class* (1963)
- Trenter, Cecilia *Granskningens retorik och historisk vetenskap : kognitiv identitet i recensioner i dansk historisk tidsskrift, norsk historisk tidsskrift och svensk historisk tidskrift 1965-1990*, Uppsala 1999, minst s 13-19 och 193-206
- Wallerstein, Immanuel, et. al., *Öppna samhällsvetenskaperna : rapport från Gulbenkian-kommittén för samhällsvetenskapernas omstrukturering* (Göteborg: Daidalos, 1999)
- Österberg, Eva, "Etik i historisk forskning. Strunt - eller rosor i ett sprucket krus", *HT*, 1990:1

Bilaga 5

Kursuppläggnings och litteratur för forskarskolans kurs Historieförmedling hösten 2001

Internat 1 (fredagen den 19 oktober):

09.00-10.00 Lars Berggren: Personligt perspektiv på historieförmedling

10.00-10.30 Kaffe

10.30-11.30 Klas-Göran Karlsson: Personligt perspektiv på historieförmedling

11.30-12.30 Diskussion

12.30-13.30 Lunch

13.30-14.00 Kursens uppläggnings

14.00-15.00 Klas-Göran Karlsson: Förintelsen och den europeiska historiekulturen

Internet-tema 1: (v. 43-44, Lars)

Kollektivt minne och historia

Texter: Bryld m.fl. 1999, Füredi 1992, Nora 1996, Samuel 1994

Exempel på huvudfrågor:

Var går gränsen mellan minne och historia?

Förskjuts denna gräns i tid och rum? I så fall, hur?

Vilket är förhållandet mellan individuellt och kollektivt minne?

Hur hanterar historievetenskapen människors behov av historiska minnen?

Hur hanterar historiker sitt eget minne? Förtränger, isolerar eller integrerar?

Hur gör man som historiker det kollektiva minnet forskningsbart?

Internet-tema 2: (v. 45 och 47, Klas-Göran)

Bruk och missbruk av historia

Texter: Bryld 2001, Karlsson 1999, Nietzsche 1998, Rosenzweig-Thelen 1998

Exempel på huvudfrågor:

Vilka är de samhälleliga betingelserna för bruk och missbruk av historia?

Var går gränsen mellan bruk och missbruk av historia?

Kan man missbruka historia över huvudtaget?

Kan historiker missbruka historia? I så fall, hur?

Vad kan och bör historiker göra åt andras missbruk av historia?

Hur syns historiebruk, särskilt icke-bruk av historia, i ett empiriskt källmaterial?

Internet-tema 3: (v. V. 48-49, Lars och Klas-Göran)

Historiemedvetandet: när, var och hur hittar man det?

Texter: Carr 1991, Jensen 1997, Lukacs 1994

Exempel på huvudfrågor:

Hur många historiemedvetanden finns i ett samhälle?

När uppstår historiemedvetandet som historisk företeelse?

Vilka samhällliga villkor befrämjar uppkomsten och utvecklandet av ett historiemedvetande?

Hur hanterar vi som historiker och historielärare vårt eget och andras historiemedvetande?

Hur får vi syn på ett historiemedvetande, som innefattar föreställningar om såväl då- som nu- och framtid, i ett konkret källmaterial?

Vad är inte ett uttryck för historiemedvetande? Vad är dess motsats?

Internat 2 (torsdagen den 13 december):

12.00-13.00 Lunch

13.00-15.00 Tema 4:

Historievetenskap och historieförmedling

Texter: Karlsson 1997 samt flera av tidigare lästa texter

Exempel på huvudfrågor:

Hur hanterar historikerna allmänhetens ökande historieintresse?

Bör detta ökande intresse sätta sin prägel på avhandlingar i historia? I så fall, hur?

Hur skall historiker förhålla sig till politiska krav på val av forskningsområde?

Kan och bör man göra avkall på historievetenskapliga principer?

Hur skiljer sig historievetenskap och populärvetenskaplig historia?

15.00-15.30 Kaffe

15.30-17.00 Diskussion: Historieforskning - tillämpad forskning eller grundforskning?

19.00 Middag

20.30-21.30 Lars Berggren: Historieundervisningen i den svenska skolan

Internat 2 (fredagen den 14 december):

Tema 5:

Historieförmedlingens villkor utifrån den egna forskningen

Text: aktuell avhandling

09.00-09.45 Roger Johansson

09.45-10.30 Åsa Linderborg

10.30-11.00 Kaffe

11.00-11.45 Ulf Zander

12.00-13.00 Lunch

13.00-14.30 Paneldebatt med förmiddagens föreläsare

14.30-15.00 Utvärdering

LITTERATURLISTA

Claus Bryld, *Kampen om historien. Brug og misbrug av historien siden Murens fald*, Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2001, 230 s.

Claus Bryld m.fl., *At formidle historie – vilkår, kendetegn, formål*, Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 1999, 230 s.

David Carr, *Time, Narrative, and History*, Bloomington/Indianapolis: Indiana University Press 1991, 185 s.

Frank Furedi, *Mythical Past, Elusive Future. History and Society in an Anxious Age*, London: Pluto Press 1992, 270 s.

Bernard Eric Jensen, ”Historiemedvetande – begreppsanalys, samhällsteori, didaktik”, i Christer Karlegård, Klas-Göran Karlsson (red.), *Historiedidaktik*, Lund: Studentlitteratur 1997, s. 49-81

Klas-Göran Karlsson, *Historia som vapen. Historiebruk och Sovjetunionens upplösning 1985-1995*, Stockholm: Natur och Kultur 1999, 290 s.

Klas-Göran Karlsson, ”Historiedidaktik och historievetsenskap – ett spänningsfyllt förhållande”, i Christer Karlegård, Klas-Göran Karlsson (red.), *Historiedidaktik*, Lund: Studentlitteratur 1997, s. 17-48

John Lukacs, *Historical Consciousness. The Remembered Past*, New Brunswick: Transaction Publishers 1994, s. 1-98

Friedrich Nietzsche, *Om historiens nytta och skada. En otidsenlig betraktelse*, Stockholm: Rabén Prisma 1998, 150 s.

Pierre Nora, ”General Introduction: Between Memory and History”, i Pierre Nora (ed.), *Realms of Memory. The Construction of the French Past*, New York: Columbia University Press 1996, s. 1-20

Roy Rosenzweig, David Thelen, *The Presence of the Past. Popular Uses of History in American Life*, New York: Columbia University Press 1998, 230 s.

Raphael Samuel, *Theatres of Memory. Past and Present in Contemporary Culture*, London och New York: Verso 1994, s. 3-48

Aktuell avhandling (en av de följande väljes):

Åsa Linderborg, *Socialdemokraterna skriver historia. Historieskrivningen som ideologisk maktresurs 1892-2000*, Stockholm: Atlas 2001

Roger Johansson, *Kampen om historien – Ådalen 1931 – Sociala konflikter, historiemedvetande och historiebruk 1931-2000*, Stockholm: Hjalmarson & Högberg 2001

Ulf Zander, *Fornstora dagar, moderna tider. Bruk av och debatter om svensk historia från sekelskifte till sekelskifte*, Lund: Nordic Academic Press 2001

Summa ca 2.100 sidor

Bilaga 6

Kursuppläggnig och litteratur för forskarskolans metodkurs våren 2002

Kursens mål

- Kursen syftar till att ge deltagarna möjlighet att
- göra sig förtrogna med olika metoder och olika typer av källmaterial för historisk forskning
 - uppöva förmågan att definiera och diskutera metodiska problem
 - se samband mellan val av teoretiskt perspektiv och val av metod(er)

Kursens uppläggnig

Kursen delas, förutom ett antal arkivbesök, i fyra moment: den "traditionella" källkritiken, icke-skriftliga källor med tyngdpunkt på oral history, kvalitativa metoder, kvantitativa metoder.

Internat 1 v. 10 (prel. 5-7 mars 2002), Stockholm

Presentation av kursen, deltagarnas förväntningar och behov

Diskussion av den "traditionella" källkritiken

- för vilken slags historieforskning skapades den traditionella källkritiken? Vilka möjligheter och begränsningar har den idag? Behöver källkritiken förnyas när forskningen förändrar problem, metod, teori och källmaterial?

Studiebesök på Riksarkivet och Arbetarrörelsens arkiv

Föreläsning om internationella arkiv

Inledning till moment Icke skriftliga källor och Oral history, där vi bl a presenterar våra praktiska erfarenheter av metoden.

v. 11 Egen bearbetning av Oral history. Diskussionsforum på internet: öppet hela veckan men fasta (obligatoriska) tider i början av v. 12.

v. 12 Kvalitativa metoder. Inläsning och diskussionsforum som ovan, fasta tider i början av v. 13.

v. 14 Kvantitativa metoder. En mindre uppgift med reflektioner kring metoden publiceras på internet v. 15.

v. 15 Kursens slutuppgift består av att deltagarna gör en intervju och reflekterar kring den, alternativt gör en bildanalys, samt att reflektera över metodens relevans för det egna avhandlingsarbetet. Uppgiften redovisas och diskuteras i seminarieform på slutinternatet.

v. 16 Slutinternat (15-17 april) med seminarium enl. ovan, studiebesök på Landsarkivet i Lund och Malmö stadsarkiv samt kursutvärdering.

De kursdeltagare som så önskar kan dessutom avrunda kursen med att delta i historikermötet i Örebro, där det bl a kommer att finnas en sektion om Oral History.(Forskarskolan står för kostnaderna).

Litteratur

Till varje kursmoment förutom det första listas dels *obligatorisk* litteratur, som samtliga deltagare skall läsa, dels *valfri* litteratur inklusive tillämpningar. När det gäller den valfria litteraturen avgör deltagarna själva hur mycket av den som de behöver läsa inom varje moment. Ett riktmärke är att omfånget på läst litteratur för hela kursen bör vara ca. 1.500 - 2.000 sidor (beroende på texternas svårighetsgrad).

Källkritik: (obs att denna litteratur måste läsas *inför det första internatet*)

obligatorisk

Knut Kjellstadli, <i>Det förflutna är inte vad det har varit</i> (1999), s. 150-217	68
Göran B. Nilsson, Om det fortfarande behovet av källkritik. Jämte några reflexioner över midsommaren 1941. <i>Historisk tidskrift</i> , 1973:2, s. 173-211	38
John Tosh, <i>Historisk teori och metod</i> (Studentlitteratur, 2000) s. 53-94	42
<i>Delsumma</i>	148

Dessutom skall deltagarna själva välja en för det egna arbetet relevant avhandling och fundera kring behandlingen av källkritiska problem samt redovisa detta vid första internatet.

Icke-skriftliga källor:

obligatorisk

Jorma Kalela, "En historikers händelse? Kulturella mönster och samhälleliga förhållanden i källornas läsart". <i>Icke-skriftliga källor. XXI Nordiska Historikermöte i Umeå 1991</i> , s. 73-92	20
Paul Thompson, <i>The Voice of the Past</i> . 2000	350
Malin Thor, "Oral history - mer än en metod". <i>Historisk tidskrift</i> , nr 4, 2001	10
John Tosh, <i>Historisk teori och metod</i> , s. 243-265	

Delsumma
403

valfri

Stenar Kvale, *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (Studentlitteratur 1997), s. 81-250

Icke-skriftliga källor. XXI Nordiska Historikermöte i Umeå 1991. 227 sidor. **Valfria** artiklar

The Oral History Reader. Edited by Robert Perks and Alistair Thomson (Routledge, 1998). 479 sidor. **Valfria** artiklar

Elisabeth Tonkin, *Narrating our pasts: the social construction of oral history* (1995). 171 sidor.

James Fentress /Chris Wickham, *Social memory*. (Cambridge, Mass. 1992) 229 sidor

Tillämpningar

Lars M. Andersson, Lars Berggren och Ulf Zander (red.), *Mer än tusen ord. Bilden och de historiska vetenskaperna* (Nordic Academic Press, 2001)

335 sidor. **Valfria** artiklar

Pia Lundahl, *Lesbisk identitet* (Carlssons, 1998). 245 sidor

Jonny Hjelm, *Skogsarbetarna och motorsågen. En studie av arbetsliv och teknisk förändring*. (Arkiv, 1991). 257 sidor

Bo G. Nilsson, *Folkhemmets arbetarminnen. En undersökning av de historiska och diskursiva villkoren för svenska arbetares levnadsskildringar*. Nordiska museets Handlingar, 121 (1996). 296 sidor.

Kvalitativa metoder

obligatorisk

Henrik Berggren och Lars Trägårdh, "Historikerna och språket: teoretiska ambitioner och praktiska begränsningar". *Historisk tidskrift*, nr. 3, 1990, s.357-375

18

Joan W. Scott, *Gender and the Politics of History*, Introduction, s. 1-14 14

John Tosh, *Historisk teori och metod*, s. 224-242

18

Delsumma
50

valfri

Göran Bergström, Kristina Boréus, *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys* (Studentlitteratur, 2000). 339 sidor.

Marianne Winther Jorgensen, Louise Phillips, *Diskursanalys som teori och metod* (Studentlitteratur, 2000), 205 s

Paul Riceur, *Vad är en text? Från text till handling* (1992), s. 31-65

Clifford Geertz, *The Interpretation of Cultures* (New ed. 1993, Fontana)

470 sidor

Tillämpningar:

- Inger Hammar, *Emancipation och religion. Den svenska kvinnorörelsens pionjärer i debatt om kvinnans kallelse ca. 1860-1900.* (Carlsson, 1999). 318 sidor
- Robert Darnton, *Stora kattmassakern och andra kulturhistoriska bilder från fransk upplysningstid.* (Ordfront, 1987). 338 sidor
- Elisabeth Elgán, *Genus och politik. En jämförelse mellan svensk och fransk abort- och preventivmedelspolitik från sekelskiftet till andra världskriget.* (Almqvist&Wicksell, 1994). 290 sidor
- Lynn Hunt, *The Family Romance of the French Revolution* (Routledge, 1992). 213 sidor
- Pia Lundahl, *Intimitetens villkor. Kön, sexualitet och berättelser om jaget* (2001). 231 sidor
- Malin Lennartsson, *I säng och säte. Relationer mellan män och kvinnor i 1600-talets Småland* (Lund university press, 1999). 381 sidor
- Per-Johan Ödman, "Predikstolsbasunen och den runde vedergällaren. Predikan som folkuppfostran under 1600-talet" (*1600-talets ansikte*. Red. Sten-Åke Nilsson, Margareta Ramsay. Lund 1997), s. 464-484

Kvantitativa metoder

obligatorisk

- Lars Ekdahl, *Arbete mot kapital. Typografer och ny teknik - studier av Stockholms tryckeriindustri under det industriella genombrottet.* (Arkiv, 1983), s. 1-73
73

Joan W. Scott, *Gender and the Politics of History*, s. 113-138 26

John Tosh, *Historisk metod och teori*, s. 203-223
21

Christer Thörnqvist, *Arbetarna lämnar fabriken. Strejkrörelser i Sverige under efterkrigstiden, dess bakgrund, förlopp och följder.* Avhandlingar från historiska institutionen i Göteborg, 1994.
s. 33-46, 85-95, 199-219
46

Steven Wentworth, "Robert Fogel och 'den nya ekonomiska historien'." *Häftet för kritiska studier 4/1993*, s. 48-69 22

Delsumma
188

valfri

- Eva Eggeby, Johan Söderberg, *Kvantitativa metoder för samhällsvetare och humanister.* (Studentlitteratur 1999). 245 sidor
- Francois Furet, "Kvantitet och historia". Le Goff, P. Nora, *Att skriva historia.*

Nya infallsvinklar och objekt. (Pan/Norstedts 1978), s. 67-85

Bernt Schiller, Birgitta Odén, *Statistik för historiker.* (Almqvist&Wiksell 1970)

306 sidor

Knut Kjellstadli, *Det förflutna är inte vad det en gång varit,* s. 218-232

Tillämpningar

Historisk Tidskrift 4/1997, Temanummer om Eliternas historia, s. 555-771

Mikael Ottosson, *Sohlberg och surdegen. Sociala relationer på Kosta Glasbruk 1820-1880* (1999), kap. 5, s. 155-199

Johan Söderberg, *Civilisering, marknad och våld i Sverige 1750-1870.*

Stockholm Studies in Economic History, 1993. 290 sidor

Eva Österberg, *Underverk och vardagsliv. Folk förr. Historiska essäer.*

Atlantis, 1995, s. 93-116

Summa obligatorisk litteratur är 789 sidor.